

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj/056-32/2011.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a dr. B. K. E. ügyvéd által képviselt **Studio Moderna 2000 TV-Shop Hungary Kft.** (Budapest) eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat miatt indult eljárásban meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

A Versenytanács megállapítja, hogy az eljárás alá vont fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor 2009. júniusa és 2010. októbere között televíziós reklámjaiban, a nyomtatott sajtóban megjelent reklámjaiban, katalógusaiban és a www.rff.hu honlapon a Reduce Fat Fast elnevezésű termék kapcsán azt állította, hogy a termék csökkenti a fogyasztó testsúlyát, megszabadítja a szervezetet a felesleges folyadéktól, vízajtó hatása van, felgyorsítja az anyagcserét és a káros salakanyagok távozását, miközben az azt alkalmazó személy nem érez éhségérzetet, csökkenti az étvágyat, szabályozza az ételekből származó energia egyenletes felhasználását, valamint elősegíti a zsírsavak energiává való átalakulását, segítségével a szervezet egyenletesen használja fel az energiát, illetőleg elősegíti a zsírsavak energiává alakítását.

A Versenytanács megállapítja, hogy az eljárás alá vont akkor is fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor 2009. júniusa és 2010. októbere között televíziós reklámjaiban, a nyomtatott sajtóban megjelent egyes reklámjaiban, katalógusaiban, plakátjain és a www.rff.hu honlapon a Reduce Fat Fast elnevezésű termék kapcsán a termék révén elérhető súlycsökkenés ütemére, mértékére utaló állításokat tett.

A jogsértés megállapítása mellett a Versenytanács 25.000.000,-Ft (huszonötmillió forint) bírságot szab ki Studio Moderna 2000 TV-Shop Hungary Kft.-vel szemben.

A bírságot a kötelezett a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételi számla javára köteles befizetni, a közlemény rovatban feltüntetve az eljárás alá vont vállalkozás nevét, a versenyfelügyeleti eljárás számát és a befizetés jogcímét (bírság).

Ha a kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótléket köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Törvényszéknek címzett, de a Versenytanácsnál benyújtható vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel lehet kérni. A Fővárosi Törvényszék a pert tárgyaláson kívül bírálja

el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevelében terjesztheti elő.

I. Az eljárás tárgya

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) 2011. július 13-án annak vizsgálatára indított versenyfelügyeleti eljárást a Studio Moderna 2000 TV-Shop Hungary ellen, hogy az eljárás alá vont az általa forgalmazott Reduce Fat Fast diétás étrend-kiegészítő készítmény népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációkban a termék forgalmazásának megkezdésétől az eljárás indulásának napjáig tartó időszakban a készítmény használatától várható eredményekkel kapcsolatban alkalmazott állításokkal a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) Fttv. 6. §-a (1) bekezdése bg) és bj) pontjának, illetve az Fttv. 3. §-a (2) bekezdésének megvalósításával megsértette-e az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdését, valamint megsértette az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 10. §-a (2) bekezdése b) pontját.

II. Az eljárás alá vont

2. Az 1997-ben alapított eljárás alá vont fő tevékenységként csomagküldő, internetes kiskereskedelmet folytat. Tevékenységének alapja a televíziós direkt értékesítés, valamint a telemarketingen alapuló szolgáltatás.
3. Az eljárás alá vont 2010. évi nettó árbevétele 4.535.515.000 Ft, 2011. évi nettó árbevétele pedig 5.672.097.000 Ft volt.
4. A Vj-78/2010. számú eljárásban a Versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott 2009 májusától, amikor egyes kereskedelmi kommunikációiban valótlanul azt állította, hogy az Adonia Legtone Anticellulitisz szérum több független klinikai kutató laboratórium eredményei által bizonyítottan 9 perc alatt akár 47%-kal csökkenti a narancsbőr láthatóságát, 6 hét használat után akár 72%-kal csökkenti a cellulitisz láthatóságát, 6 hét után akár 15 centiméterrel csökkenti a comb körfogatát.

III. A Reduce Fat Fast elnevezésű termék

5. Magyarországon sokakat érint az elhízás, illetve számos ember kívánja csökkenteni testtömegét. Jelentős azon termékek, szolgáltatások száma, amelyekkel kapcsolatban a vállalkozások a testtömeg csökkenését ígérik.
6. A versenyfelügyeleti eljárásban érintett Reduce Fat Fast elnevezésű, Írországban gyártott terméket az eljárás alá vont 2005 májusától forgalmazza.

7. Eljárás alá vontnak a Reduce Fat Fast elnevezésű termék értékesítéséből származó bevételeire vonatkozó adatokat a Vj-56-014/2011. számú irat tartalmazza.
8. Az eljárás alá vont a termék kapcsán kereskedelmi kommunikációt nem jelentetett meg 2010. december 31. után, a készítmény forgalmazását megszüntette.
9. Az étrend-kiegészítőkről szóló 37/2004. (IV.26.) EszCsM rendelet 2. §-ának a) pontja értelmében az étrend-kiegészítő a hagyományos étrend kiegészítését szolgáló olyan élelmiszer, amely koncentrált formában tartalmaz tápanyagokat vagy egyéb táplálkozási vagy élettani hatással rendelkező anyagokat, egyenként vagy kombináltan; adagolt vagy adagolható formában kerül forgalomba (például kapszula, pasztilla, tableta, port tartalmazó tasak, adagolható por, ampulla, csepegtető üveg vagy más hasonló por-, illetve folyadékforma, amely alkalmas kis mennyiség adagolására).
10. Magyarországon az étrend-kiegészítőket – azok hatékony hatásági ellenőrzésének elősegítése céljából – legkésőbb a termék első forgalomba hozatalakor a gyártónak vagy az importőrnek kötelessége bejelenteni az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézetnél (a továbbiakban: OÉTI). A bejelentési (notifikáció) kötelezettség nem jelent mást, mint a termék címkéjének és adatlapjának benyújtását az OÉTI-hez, legkésőbb a termék piacra helyezésének napján. Az OÉTI nyilvántartásában jelenleg több ezer étrend-kiegészítő szerepel.

IV.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlat

11. Az eljárás alá vont
 - televíziós reklámokkal,
 - nyomtatott sajtóban megjelent reklámokkal,
 - saját katalógusokban,
 - beltéri kommunikációs eszközökön (plakátokon),
 - saját honlapján és
 - banner-ekkelnépszerűsítette a Reduce Fat Fast elnevezésű terméket.
12. A kereskedelmi kommunikációk alkalmazásával kapcsolatban felmerült költségekre vonatkozó ismert adatokat a Vj-56-004/2011. és a Vj-56-014/2011. számú iratok tartalmazzák.

Televíziós reklámok

13. Az eljárás alá vont 2010. június 28. és 2010. október 3. között közel 300 alkalommal sugározta televíziós reklámját több televíziós csatornán (COOL Tv, ECHO TV, F+, FEM3, Reflektor, RTL Klub, Sorozat+, Story TV).
14. A televíziós reklám egyebek között az alábbiakat tartalmazta:
 - Női hang:
Az elhízásnak számos különböző oka lehet, de a megoldás sokaknak ugyanaz, az RFF kapszula.
 - Fogyasztó 1:

Az RFF kapszula volt az, ami számomra meggyőző volt. Háziasszonyok reklámozták és ez számomra fontos volt.

Női hang:

Az RFF kizárólag természetes anyagokat, jáva teát és zöld teát tartalmaz, így biztonságos módon, mellékhatások nélkül segít leadni a plusz kilókat. Megszabadítja a szervezetet a felesleges folyadéktól, felgyorsítja az anyagcserét és a káros salakanyagok távozását.

Fogyasztó 1:

Egy kúrát végeztem, ez két havi adagot jelentett. 7 kilót fogytam az RFF kapszulával.

Fogyasztó 2:

Kényelmesebb volt abból a szempontból, hogy nem szenvedtem. Tehát nem éreztem azt az állandó éhségérzetet, ami ugye kényelmetlen, kellemetlen, folyamatos feszültséggel jár. Az, hogy volt energiám, tudtam koncentrálni ugyanúgy a munkámra, az életemre, és nem arra kellett koncentrálnom, hogy úristen, lakatot a hűtőre, mert most én diétázom. És ez nagyon fontos dolog volt (közben előtte utána képek, a fogyás eredménye számszerűsítve). 5 hónap alatt 17 kilót fogytam.

Fogyasztó 3:

Az RFF kapszula szedése mellett egyszerűen megszűnt az éhségérzetem és nem kívántam annyira az ennivalót sem, mint előtte. 8 kilóval, tulajdonképpen, amit lefogytam, én azzal meg vagyok elégedve nagyon. Az RFF kapszula mellé kaptam egy diétás étrendfüzetet. Naponta ötször étkeztem tulajdonképpen, reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna, vacsora.

Nyomatott sajtóban megjelent reklám

15. A nyomtatott sajtóban megjelent reklámok az alábbiakat közölték:

- Blikk Konyha (2009. szeptember 24.)
*100%-ban természetes összetevőkből: jáva és zöld teával
Felgyorsítja az anyagcserét és vízajtó hatása van
Csökkenti az étvágyat és lebontja a zsírszöveteket
A világ számos országában több mint 10 millió felhasználó
Alkalmazása egyszerű, csak vegyen be napi 3 x 1 tablettát*
- Blikk Nők (2009. szeptember 10., 2009. október 7. és 2009. november 3.)
*100%-ban természetes összetevőkből: jáva és zöld teával
Felgyorsítja az anyagcserét és vízajtó hatása van
Csökkenti az étvágyat és lebontja a zsírszöveteket
A világ számos országában több mint 10 millió felhasználó
Alkalmazása egyszerű, csak vegyen be napi 3 x 1 tablettát
Némethné Maráczai Éva 7 hónap –28 kg*
- Blikk TV (2009. október 28.)
*100%-ban természetes összetevőkből: jáva és zöld teával
Felgyorsítja az anyagcserét és vízajtó hatása van
Csökkenti az étvágyat és lebontja a zsírszöveteket
A világ számos országában több mint 10 millió felhasználó
Alkalmazása egyszerű, csak vegyen be napi 3 x 1 tablettát*
- Telehold (2009. szeptember 10., 2009. december 16.)
*100%-ban természetes összetevőkből: jáva és zöld teával
Felgyorsítja az anyagcserét és vízajtó hatása van
Csökkenti az étvágyat és lebontja a zsírszöveteket
A világ számos országában több mint 10 millió felhasználó
Alkalmazása egyszerű, csak vegyen be napi 3 x 1 tablettát*

- Kanizsa Centrum (Nagykanizsa), Városi fapados (Pécs), Szuperinfo (Szolnok)
(2009. június-augusztus)
RFF diétás étrendkiegészítő, Ildikó 5 hónap –17 kg

Katalógusok

16. A Reduce Fat Fast elnevezésű termék 2009 és 2010 folyamán (közelebről nem ismert időpontban) hat alkalommal jelent meg az eljárás alá vont által kiadott, szezonális katalógusokban, az alábbi tartalommal:

Reduce Fat Fast étrendkiegészítő kapszula

100% természetes alapanyagokkal a gyors fogyásért!

A Reduce Fat Fast (RFF) három különböző, de egymásba fonódó folyamatot irányít. Csökkenti az étvágyat, szabályozza az ételekből származó energia egyenletes felhasználását, valamint elősegíti a zsírsavak energiává való átalakulását.

Tedd könnyebbé az életed!

Ildikó 5 hónap –17 kg

Beltéri kommunikációs eszközök (plakátok)

17. Az eljárás alá vont közelebről nem ismert időpontban az általa üzemeltetett saját boltokban, illetve a franchise partnerei által üzemeltetett üzlethelyiségekben mintegy 50 darab 30*60cm-es, illetve 60*120 cm-es plakátokat helyezett el, amelyek az alábbiakat tartalmazták:

Tedd könnyebbé az életed!

Ildikó: 5 hónap –17 kg

Saját honlap

18. Az eljárás alá vont 2009. november 6-tól a Reduce Fat Fast elnevezésű termék népszerűsítésére önálló, havonta több ezer fogyasztó által látogatott honlapot működtetett. A honlap jelenleg inaktív. A www.rff.hu honlap az alábbiakat tartalmazta:

Hozza magát formába az RFF-fel!

Reduce Fat Fast

- *Kizárólag természetes összetevőkből*
- *Teljesen biztonságos étrend-kiegészítő*
- *Fogyjon Ön is akár 5 kg-ot egy hónap alatt*

Az RFF három különböző, de egymásba fonódó folyamatot szabályoz:

Tápanyagszükséglet: mikor és mennyi táplálékra van szükségünk.

Emésztés: az emésztés folyamata, az étel energiává való átalakítása, illetve a felesleg elraktározása és felhasználása.

Tápanyag felhasználás: Optimalizálja a szénhidrát energiává alakítását.

Az RFF a következő hatással van az emésztésünkre és az anyagcserénkre:

Csökkenti az étvágyat

A szervezet egyenletesen használja fel az energiát

Elősegíti a zsírsavak energiává alakítását

A Reduce Fat Fast természetes hatóanyagainak köszönhetően mellékhatások nélkül segít a felesleges kilók leadásában!

A Reduce Fat Fast hatóanyagai:

A zöld tea

A zöld tea egyik különleges hatóanyaga, az epigallocatechin-3-gallate (EGCg), optimalizálja testiünk gazdaságos energia felhasználását. A tesztek során kiderült, hogy ez az összetevő egy hét alatt akár 20-30%-kal csökkentheti a testben felgyülemlett zsírt.

Az RFF használata alatt étvágyunk csökken, mert a különleges hatóanyagok a testben elraktározódott és lerakódott anyagokat égetik el először. A zöld tea levelében található polifenolok nagyban elősegítik a zsírsejtek lebontását, elégeti a felesleges zsírt és csökkenti az étvágyat.

A Jáva tea

Az Rff másik fontos alkotóeleme a jáva tea, ami felgyorsítja az anyagcserét. Elősegíti a káros segédanyagok és a zsírsejtek azonnali elégetését. A jáva teának vízajtó hatása is van: segít megszabadulni a testiünkben fölhalmozódott felesleges víztől, ami puffadást okozhat.

[„Gyakori kérdések” menüpont]

1. *Hogyan működik a Reduce Fat Fast?*

Csökkenti az étvágyat, és a testben lerakódott salakanyagok elégetésével Ön energiát nyer. A készítmény két fő alkotóeleme:

Zöld tea: csökkenti az étvágyat, folyamatosan bontja le a zsírsejteket

Jáva tea: elősegíti a salakanyagok és a felesleges víz távozását a szervezetből

2. *Hogyan kell szedni az RFF kapszulát?*

Vegyen be 30 perccel főétkezések (reggeli, ebéd, vacsora) előtt 1 tablettát két nagy pohár szénsavmentes vízzel.

3. *Lehet-e más orvosságokkal együtt szedni?*

Mielőtt elkezdené szedni az RFF-et, beszéljen orvosával és kérje tanácsait.

4. *Hány kilótól tudok megszabadulni 1 hónap alatt?*

Ez az Ön anyagcseréjétől függ. Általában 2,5-5 kg közötti fogyás érhető el, de volt, aki 14 kg-tól szabadult meg. A legjobb eredményeket akkor lehet elérni, ha a Reduce Fat Fast szedése mellett követjük a dobozban található 14 napos étrendeket is.

5. *Lehet-e terhesen használni az RFF-et?*

Nem tudunk olyan okról, ami ezt kizárná, azonban mindenképpen konzultáljon orvosával, mielőtt elkezdené a tabletták szedését.

6. *Kell-e diétáznom az RFF használata alatt?*

Nem kötelező, de a hatékonyság növelése érdekében ajánljuk, hogy használja a dobozban található 14 napos étrendek egyikét. Az étrendeket dietetikus állította össze a magyar étkezési szokások figyelembevételével, így teljesen egészségesek, elkészítésük egyszerű, és koplalni sem kell. A dobozban többféle étrendet is talál, így kiválaszthatja az Önnek megfelelőt: női diéta, férfi diéta, étrend magas vérnyomással, illetve magas koleszterinszinttel küszködőknek, valamint cukorbetegeknek.

7. *Hogyan tároljam a terméket?*

A terméket szorosan lezárva, hűvös, száraz helyen, 15 és 30 fok közötti hőmérsékleten kell tárolni.

8. *Mit tartalmaz egy kapszula?*

Összetétel: Camelia Sinesis (Zöld tea)- 250 mg (62,50%)

Orthosiphon Stamieus (Jáva tea) 150 mg (37,50%)

Polyphenol tartalom: 50.00-60.00 mg/kapszula

Kapszula összetétel: zselatin

[„Klinikai kísérletek” menüpont]

Klinikailag tesztelt készítmény kizárólag természetes összetevőkkel

Franciaország egyik közismert laboratóriumában végzett hosszú és széleskörű kutatások bebizonyították, hogy az RFF valóban egy forradalmian új és hatékony táplálék-kiegészítő. A klinikai tesztek során megállapították, hogy a Reduce Fat Fast csökkenti az étvágyat és az édesség utáni vágyat. További megállapítás volt, hogy a készítménynek- természetes hatóanyagainak köszönhetően nincsenek mellékhatásai.

A 4 klinikai teszt rövid összefoglalása:

Az első tanulmány során bebizonyosodott, hogy az RFF összetevői meggátolják a zsírsavak lerakódását az emberi testben és segítségével a zsírsavak elégetésük során energiává alakulnak.

A második tanulmány során 60 különböző korú és súlyú nő bevonásával tesztelték az RFF hatását. Két csoportra osztották őket: a csoport egyik részét az RFF alkotóelemeivel kezdték kezelni, a másik csoportot pedig fogyókúrás gyógyszerekkel. Mindkét csoportnak volt egy dietetikus tanácsadója, aki egészséges étrendet állított össze nekik napi 1800 kalóriával. Két használat után az RFF hatóanyagait használók többsége közel kétszer annyit veszített a súlyából, mint más diétás kapszulákat használók. 30 nap elteltével még szembetűnőbb volt a különbség: a Reduce Fat Fast használói akár négyszer több kilót fogytak. A derékbőség egyenlő arányban csökkent a veszített súllyal.

A harmadik tanulmány alkalmával 1430 felnőttön tesztelték a Reduce Fat Fastot, ennek 82%-a nő és 18%-a férfi volt. A csoport 59%-a a 30 és 57 év közötti, aktívan dolgozó korosztályt képviselte. A résztvevők nem voltak különösebb diétára fogva, sem dietetikus nem ajánlott nekik különleges étrendet. A Reduce Fat Fast egyhavi használata után testsúlyuk 3,7%-kal csökkent, ami átlagosan 3 kg-ot jelentett. Kéthavi RFF-használat után a testtömegük 6,5%-ától szabadultak meg, ez átlagosan 6 kg volt. A résztvevők 97%-ánál sikerült ezeket az eredményeket elérni, kortól és nemtől függetlenül, ezzel bebizonyosodott, hogy a Reduce Fat Fast valóban hatékony.

A negyedik tanulmány során a termék 421 túlsúlyos, 18 és 65 év közötti felnőttön próbálták ki- 375 nőn és 46 férfin. Itt megfigyelték, hogy a Reduce Fat Fast segítségével milyen eredményeket lehet elérni a súlycsökkentést, valamint a has és a csípő formálását tekintve. Vérnyomásukat és pulzusukat is feljegyezték a kísérlet kezdetekor. A kísérlet célja annak bizonyítása volt, hogy a súlycsökkenés mellett pulzusunkra és vérnyomásunkra is pozitív hatással van a készítmény. A termék használata során a teszt alanyai 5 kg-ot veszítettek súlyukból, hasuk és derekuk kerülete 3-4 cm-rel csökkent.

19. A www.rff.hu honlap üzemeltetése 2010 októberében megszűnt.

Banner

20. Az eljárás alá vont 2009. március 16. és április 30., illetve 2010. május 1. és június 30. között több internetes oldalon (www.blikk.hu, www.rtlklub.hu, www.netbulvar.hu, www.donna.hu és www.myvip.hu) helyezett el banner-eket, amelyek tartalma nem ismert.

V.

Az eljárás alá vont előadása

21. Az eljárás alá vont előadta, nem célja a fogyasztók megtévesztése, minden esetben a valóságnak megfelelő, bizonyítható állításokat fogalmaz meg a termékek bemutatása kapcsán. A fogyasztók irányában tanúsított kereskedelmi gyakorlata arra irányul, hogy az mindenben megfeleljen a tisztesség követelményeinek, és így a termékei lényeges tulajdonságairól adott tájékoztatásuk igaz és pontos legyen.

22. Hangsúlyozta, az egyes hirdetésekben megjelenő reklámállítások az objektív tesztek alapján megalapozottak, teljesen összhangban vannak a vizsgálat eredményeivel és a vizsgálat lefolytatásának körülményeivel. A reklám kijelentéseket megalapozó vizsgálatok a reklám által elért fogyasztók szempontjából átlagosnak mondható személyi és tárgyi körülmények között, elfogadható nagyságú mintán történtek. Az in vivo vizsgálatok független klinikai körülmények között zajlottak le.

23. Az eljárás alá vont az általa alkalmazott állítások alátámasztására több bizonyítékot nyújtott be angol, illetve francia nyelven.
24. Kiemelte, hogy a kereskedelmi kommunikációban a termék hatékonyságának százalékos mértékű meghatározása során a Versenytanács gyakorlatának megfelelően az alábbi elveket tartotta szem előtt:
- a fogyasztó előtt világosan ismert legyen, hogy a reklámban hivatkozott vizsgálati eredmény egy szubjektív vagy egy objektív hatékonysági vizsgálat eredménye-e,
 - a reklámállítások teljesen összhangban legyenek a vizsgálati eredményekkel és a vizsgálat lefolytatásának körülményeivel,
 - az állítás valóságnak való megfelelését a reklám közzétételének időpontjában bizonyítani tudta, méghozzá egyebek között azon elvárás mentén, hogy a kijelentés megalapozását célzó vizsgálatnak a reklám által elért fogyasztók szempontjából átlagosnak mondható személyi és tárgyi körülmények között, elfogadható nagyságú mintán kell történnie (pl. a tesztelésben részt vevő személyek esetében ne érvényesüljenek a termék mindennapi használata során nem érvényesülő feltételek).
25. Az eljárás alá vont előadta, a zöld tea kedvező élettani hatása közismert tény. Egészségmegőrző tulajdonságai mellett a zöld tea hatása az optimális testsúly kialakításában és a zsírégetés felgyorsításában is megnyilvánul:
- méregtelenít, élénkít, serkenti az anyagcserét, gyorsítja a zsírégetést,
 - antioxidáns hatású, azaz segít lebontani a tisztító szabadgyököket,
 - erősíti az immunrendszert,
 - koffein tartalma élénkítő hatású, serkenti a szellemi teljesítőképességet.
26. Az eljárás alá vont szerint kereskedelmi kommunikációja megfelelt a 1924/2006/EK rendeletben foglalt követelményeknek.
27. Az eljárás alá vont a Versenytanács előzetes álláspontjára adott észrevételeiben
- Kiemelte, hogy 2010. december 31-e után nem forgalmazta a terméket,
 - kifejtette, hogy a kommunikáció időtartama 17 hónap, ami nem hosszú idő,
 - a vélelmezett jogsértéssel piaci előnyt nem ért el, mert teljes bevételéhez képest az RFF bevétel elenyésző hányadú, piaci helyzetét tekintve pedig a hasonló jellegű termékek (fogyasztószerek) piacán gyenge pozíciót foglal el, értékesítési csatornája is elmarad az országos hálózatokétól (Vj-056-030/2011. sz. irat).
28. Az eljáró versenytanács az eljárás alá vont kérésére tárgyalást tartott 2012. június 7-én. Az eljárás alá vont jogi képviselője felhívta a figyelmet arra, hogy a kapszula két fő összetevője szerepel az OÉTI által kiadott 1924/2006/EK rendelet szerinti ún. nemzeti listán, melyet az EFSA még nem bírált el. Az eljárás alá vont elismeri, hogy kereskedelmi kommunikációjában némileg „túlterjeszkedett” a lista rendeltetése által behatárolt területen. Másodsorban ismételten felhívta a figyelmet arra, hogy a vállalkozás 20 éves működése alatt a forgalmazott több ezer termék közül mindössze kettő bizonyult vagy bizonyul majd jogsértőnek, harmadsorban pedig kifejtette, hogy a Vj-78/2010. számú eljárást lezáró határozat a jelen eljárással érintett termék forgalmazásának beszüntetése utáni keltezésű, ezért ebben az értelemben a határozat teljes hatásában nem tudta befolyásolni a kereskedelmi gyakorlatot a jelen eljárással érintett termék esetén.

VI. Jogi háttér

29. Az Fttv. 1. §-ának (1) bekezdése értelmében az Fttv. állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait. Ugyanezen cikk (2) bekezdése szerint a törvény hatálya arra a kereskedelmi gyakorlatra terjed ki, amely a Magyar Köztársaság területén valósul meg, továbbá arra is, amely a Magyar Köztársaság területén bárkit fogyasztóként érint.
30. Az Fttv. 1. §-a (4) bekezdésének c) pontja szerint külön törvény vagy az annak végrehajtására kiadott jogszabály a fogyasztók tájékoztatására vonatkozóan az Fttv.-ben foglalt szabályokon túl részletesebb, illetve szigorúbb szabályokat írhat elő az áru egészségügyi vonatkozásaival vagy biztonságosságával összefüggő követelmények érvényesítése céljából.
31. Az Fttv. 2. §-ának
- a) pontja szerint fogyasztó az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy,
 - c) pontja rögzíti, a törvény alkalmazásában áru minden birtokba vehető forgalomképes ingó dolog - ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket - (a továbbiakban együtt: termék), az ingatlan, a szolgáltatás, továbbá a vagyoni értékű jog,
 - d) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja,
 - h) pontja alapján az ügyleti döntés a fogyasztó arra vonatkozó döntése, hogy kössön-e, illetve hogyan és milyen feltételek mellett kössön szerződést, továbbá hogy gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban.
32. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése alapján tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat.
33. Az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdése szerint tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat,
- a) amelynek alkalmazása során a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója nem az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal jár el (a továbbiakban: szakmai gondosság követelménye), és
 - b) amely érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készteti, amelyet egyébként nem hozott volna meg (a továbbiakban: a fogyasztói magatartás torzítása), vagy erre alkalmas.
34. Az Fttv. 3. §-ának (3) bekezdés szerint a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §).

35. Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése értelmében a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint ha a kereskedelmi gyakorlat csak a fogyasztóknak egy, az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportja magatartásának torzítására alkalmas, és ez a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója által ésszerűen előre látható, a gyakorlatot az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartás szempontjából kell értékelni.
36. Az Fttv. 6. §-ának (1) bekezdése alapján megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény – figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére – olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót a törvényben felsorolt egy vagy több tényező tekintetében és ezáltal olyan ügyleti döntés meghozatalára készteti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas:
- b) az áru lényeges jellemzői, így különösen
 - bg) az adott célra való alkalmassága, a használatától várható eredmények, előnyei,
 - bj) az egészségre gyakorolt hatása.
37. Az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése értelmében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll.
38. Az Fttv. 14. §-a alapján a vállalkozás – az eljáró hatóság felhívására – a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Erre a vállalkozást a hatóság felhívásában figyelmeztetni kell.
39. Az Fttv. 19. §-ának c) pontja alapján a Gazdasági Versenyhivatal a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló versenyfelügyeleti eljárásában a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) rendelkezéseit alkalmazza, az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel.
40. A Tpv. 77. §-a (1) bekezdésének d) és f) pontja alapján az eljáró versenytanács d) megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését, f) megtilthatja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását.
41. Az eljáró versenytanács a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tpv., illetve az Fttv. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A (2) bekezdés szerint ha az (1) bekezdés szerinti vállalkozásoknak, illetve vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételéről nem áll rendelkezésre hitelesnek tekinthető információ, a bírság maximumának meghatározásakor az utolsó hitelesen lezárt üzleti év árbevétele az irányadó. A (3) bekezdés rögzíti, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire -

így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

42. Az Éltv. mellékletének 10. pontja értelmében élelmiszer az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2002. január 28-i 178/2002/EK rendelete 2. cikke szerinti fogalom. Ezen fogalom szerint az „élelmiszer” minden olyan feldolgozott, részben feldolgozott vagy feldolgozatlan anyagot vagy terméket jelent, amelyet emberi fogyasztásra szánnak, illetve amelyet várhatóan emberek fogyasztanak el.
43. Az Éltv. 10. §-ának (2) bekezdése szerint az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer, továbbá az élelmiszerek megjelenítése (formája vagy alakja, csomagolása, bemutatásának módja, kellékei) nem tévesztheti meg a végső fogyasztót
- a) az élelmiszer tulajdonságai - így különösen az élelmiszer természete, azonossága, jellemzői, összetétele, mennyisége, eltarthatósága, származási helye vagy eredete, illetve előállítási vagy termelési módja - tekintetében,
 - b) azáltal, hogy az élelmiszernek olyan hatást vagy tulajdonságot tulajdonít, amelyekkel az valójában nem rendelkezik,
 - c) annak állításával vagy olyan benyomás keltésével, hogy az élelmiszer különleges tulajdonsággal rendelkezik, ha ugyanezekkel a tulajdonságokkal minden más hasonló élelmiszer is rendelkezik.
- Ugyanezen cikk (4) bekezdése szerint a (2) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell az élelmiszerekre vonatkozó reklámra is.
44. Az Éltv. 25. §-ának (3) bekezdése a 10. § (2)-(4) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén az eljárás lefolytatására a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben meghatározott hatóság jogosult az ott meghatározott szabályok szerint azzal, hogy a végső fogyasztó az Fttv. alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.
45. Az étrend-kiegészítőkről szóló 37/2004. (IV.26.) ESzCsM rendelet 2. §-ának a) pontja szerint a rendelet alkalmazásában étrend-kiegészítő a hagyományos étrend kiegészítését szolgáló olyan élelmiszer, amely koncentrált formában tartalmaz tápanyagokat vagy egyéb táplálkozási vagy élettani hatással rendelkező anyagokat, egyenként vagy kombináltan; adagolt vagy adagolható formában kerül forgalomba (például kapszula, pasztilla, tabletták, port tartalmazó tasak, adagolható por, ampulla, csepegtető üveg vagy más hasonló por-, illetve folyadékforma, amely alkalmas kis mennyiség adagolására).
46. Az étrend-kiegészítőkről szóló 37/2004. (IV.26.) ESzCsM rendelet 6. §-ának (2) bekezdése rögzíti, hogy az étrend-kiegészítő jelölése, megjelenítése és reklámozása során tilos a terméknek betegséget megelőző vagy gyógyító hatást tulajdonítani, illetve ilyen tulajdonságra utalni.
47. Az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 20-i 1924/2006/EK számú, az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló rendeletet a kereskedelmi kommunikációban – a végső fogyasztónak ilyen formában szolgáltatott élelmiszerek címkézésén, megjelenítésén, vagy reklámjában – szereplő, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítások tekintetében kell alkalmazni.

48. A 1924/2006/EK rendelet I. fejezete 2. cikke (fogalommeghatározások) (2) bekezdésének 5. pontja értelmében „egészségre vonatkozó állítás” bármely olyan állítás, amely kijelenti, sugallja vagy sejteti, hogy az adott élelmiszer, élelmiszercsoport vagy annak valamely alkotóeleme és az egészség között összefüggés van. A 6. pont szerint „betegségek kockázatának csökkentésével kapcsolatos állítás” bármely olyan állítás, amely kijelenti, sugallja vagy sejteti, hogy az élelmiszer, élelmiszercsoport vagy valamely alkotóelemének fogyasztása jelentősen csökkenti valamely emberi betegség kialakulásának valamely kockázati tényezőjét.
49. A 1924/2006/EK rendelet II. fejezetének (Általános elvek) 3. cikke (Valamennyi állításra vonatkozó általános elvek) szerint a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokat csak akkor lehet a Közösségen belül forgalomba hozott élelmiszerek címkézésén, megjelenítésén vagy reklámjában alkalmazni, amennyiben az adott állítások megfelelnek a rendelet előírásainak. A 2000/13/EK és a 84/450/EGK irányelv sérelme nélkül, a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítások alkalmazása nem lehet valótlan, félreérthető vagy megtévesztő.
50. A 1924/2006/EK rendelet II. fejezetének 5. cikke szerint a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítások alkalmazása többek között akkor megengedett, ha általánosan elfogadott tudományos bizonyítékok igazolják, hogy az állítás tárgyát képező tápanyag vagy egyéb anyag jelenléte, hiánya vagy csökkentett mennyisége az élelmiszerben vagy élelmiszercsoportban bizonyítottan kedvező táplálkozási vagy élettani hatással bír. A 6. cikk értelmében a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokat általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokra kell alapozni, és azokkal kell alátámasztani. A tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítást alkalmazó élelmiszeripari vállalkozónak az állítás alkalmazását igazolnia kell.
51. A 1924/2006/EK rendelet IV. fejezete 10. cikkének (1) bekezdése szerint tilos az egészségre vonatkozó állítások alkalmazása, kivéve ha azok a II. fejezetben foglalt általános követelményeknek és a IV. fejezetben foglalt különös követelményeknek megfelelnek, ha azokat a rendelettel összhangban engedélyezik, és ha azok a 13. és 14. cikkben meghatározott engedélyezett állítások listáján szerepelnek.
52. A 1924/2006/EK rendelet egyes egészségre vonatkozó állítások alkalmazásának korlátozásáról szóló 12. cikkének b) pontja értelmében nem engedhető meg az olyan állítások alkalmazása, amelyek a súlycsökkenés ütemére vagy mértékére utalnak.
53. A 1924/2006/EK rendelet IV. fejezete 13. cikke (Egészségre vonatkozó állítások, amelyek nem a betegségek kockázatának csökkentésével, illetve a gyermekek fejlődésével és egészségével kapcsolatosak) az (1) bekezdésben kimondja, hogy az egészségre vonatkozó olyan állítások, amelyek az alábbiak leírását vagy említését tartalmazzák: a) a tápanyag vagy egyéb anyag szerepe a növekedésben, fejlődésben és a szervezet működésében; vagy b) pszichés állapot és magatartás; vagy c) a 96/8/EK irányelv sérelme nélkül, a fogyás vagy testtömegkontroll, illetve az éhségérzet csökkentése vagy a jóllakottság érzésének növelése, vagy az étrendből hasznosítható energiamennyiség csökkentése, és amelyeket feltüntetnek a (3) bekezdésben meghatározott listán, a 15–19. cikkben megállapított eljárások lefolytatása nélkül is alkalmazhatók, amennyiben i. általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokon alapulnak és ii. az átlagos fogyasztó számára jól érthetőek.
54. A 1924/2006/EK rendelet IV. fejezetének 14. cikke szerint betegségek kockázatának csökkentésével kapcsolatos állítások élelmiszerral összefüggésben csak abban az esetben alkalmazhatóak, ha a rendelet szerinti külön eljárásban ez engedélyezésre kerül. A

betegségek kockázatának csökkentésével, valamint a gyermekek egészségével és fejlődésével kapcsolatos állítások alkalmazási feltételeit a rendelet 14., 15., 16., 17. és 19. cikke részletezi.

55. Az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 20-i 1924/2006/EK számú, az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló rendeletet végrehajtásáért Magyarországon elsődlegesen az OÉTI a felelős. Az OÉTI készítette el a rendelet 13. cikk (2) bekezdése szerinti, az egyes hatóanyagokkal kapcsolatos állításokat tartalmazó ún. nemzeti listát, amelynek során az egyes állítások érdemi vizsgálatára nem került sor. Az egyes állítások szakmai értékelését az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (a továbbiakban: EFSA) végzi el, amely a nemzeti listák alapján elkészíti az ún. konszolidált listát. Ez utóbbi lista jelenleg még nem tekinthető ún. pozitív listának, mivel a rajta szereplő állítások többségét az EFSA még nem bírálta el.

VII.

A Versenytanács döntése

A Versenytanács által értékelt kereskedelmi gyakorlat

56. A Versenytanács aláhúzza, hogy az eljárás alá vont kereskedelmi gyakorlatát a vizsgáló által meghatározott, a jelen határozat IV. pontjában ismertetett körben vizsgálta.
57. A Versenytanács mellőzte a 2009. március 16. és április 30., illetve 2010. május 1. és június 30. alkalmazott bannerek értékelését, mivel azok tartalma nem vált ismertté.

Érintett fogyasztók

58. A Versenytanács az Fttv. 4. §-át szem előtt tartva megállapította, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlat elsősorban azon fogyasztók csoportjára irányult, akik – hiúsági vagy egyéb okból - szükségesnek ítélik testtömegük csökkentését. Ezen fogyasztók esetében a testtömeg csökkentésére kínált termékek bizalmi jellege dominál. A fogyasztók éppen testtömegükkel való elégedetlenségük révén az átlagosnál kiszolgáltatottabbak, könnyebben befolyásolhatók. Ezen fogyasztó kör esetében valamely terméknek a testtömeg csökkentésére való alkalmasságára, a terméknek a többi hasonló célú termékhez viszonyított előnyeire vonatkozó állítás alkalmas arra, hogy a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készítse, amelyet egyébként nem hozott volna meg.

Üzleti döntés

59. A jogi értékelés szempontjából relevanciával bíró fogyasztói döntés meghozatala egy folyamat, amelynek nemcsak az egészét, hanem egyes szakaszait is védi a jog a maga eszközeivel. Ez a folyamat a fogyasztók figyelmének felkeltését is magában foglalja, s a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen magatartások, kereskedelmi gyakorlatok tilalma már e szakasszal kapcsolatban is érvényesülést kíván, így ez sem történhet tisztességtelen módon. Nemcsak az olyan magatartás jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra - ideértve a figyelem felkeltését is. Kifogásolható már önmagában az a körülmény, hogy a tisztességtelen magatartás, kereskedelmi gyakorlat hatására a fogyasztó felveszi a kapcsolatot a vállalkozással. Az üzleti-piaci folyamatok igen lényeges mozzanata a kölcsönös kapcsolatfelvétel, amelynek során mindkét félnek számos alternatíva áll a rendelkezésére a realizáláshoz. Általában jogsértést eredményez, ha ezen

kapcsolatfelvétel alapja, elindítója egy tisztességtelen magatartás, kereskedelmi gyakorlat, így különösen egy tisztességtelen reklám.

Eljárás alá vont kereskedelmi kommunikációinak üzenete

60. A vizsgált kereskedelmi kommunikációk az alábbi, az ügyleti döntés befolyásolására alkalmas üzenetet közvetítették a fogyasztók felé:
- a televíziós reklám nyújtotta tájékoztatás szerint a kizárólag természetes anyagokat, jáva teát és zöld teát tartalmazó Reduce Fat Fast (RFF) kapszula biztonságos módon, mellékhatások nélkül segít leadni a plusz kilókat, megszabadítja a szervezetet a felesleges folyadéktól, felgyorsítja az anyagcserét és a káros salakanyagok távozását, miközben az azt alkalmazó személy nem érez éhségérzetet. A reklám által felhozott példák szerint az egyik fogyasztó két hónap alatt 7 kilót, egy másik 5 hónap alatt 17 kilót fogyott, míg a harmadik 8 kilóval lett könnyebb,
 - a *Blikk Konyha* 2009. szeptember 24-i, a *Blikk Nők* 2009. szeptember 10-i, október 7-i és november 3-i, a *Blikk TV* 2009. október 28-i, valamint a *Telehold* 2009. szeptember 10-i és december 16-i számában megjelent reklámban közlésre került, hogy az egyszerűen alkalmazható, a világ számos országában több mint 10 millió személy által használt termék 100%-ban természetes összetevőkből áll (jáva és zöld tea), felgyorsítja az anyagcserét és vízajtó hatása van, csökkenti az étvágyat és lebontja a zsírs sejteket,
 - a *Blikk Nők* 2009. szeptember 10-i, október 7-i és november 3-i számában megjelent reklám ismertette, hogy Némethné Maráczai Éva 7 hónap alatt 28 kg-ot fogyott a termék révén. A *Kanizsa Centrum*, a *Városi Fapados* és a *Szuperinfo* 2009 június-augusztusi számaiban megjelent reklám szerint a reklámban megjelenített Ildikó 5 hónap 17 kg-ot fogyott a készítmény segítségével,
 - az eljárás alá vont által 2009-ben és 2010-ben kiadott, szezonális katalógusokban közlésre került, hogy 100% természetes alapanyagokból készült, gyors fogyást biztosító termék három különböző, de egymásba fonódó folyamatot irányít: csökkenti az étvágyat, szabályozza az ételekből származó energia egyenletes felhasználását, valamint elősegíti a zsírs sejtek energiává való átalakulását. A készítmény segítségével Ildikó 5 hónap alatt 17 kg-ot fogyott,
 - az eljárás alá vont által alkalmazott plakátok szintén Ildikó példájával hívták fel a fogyasztók figyelmét (5 hónap –17 kg),
 - a www.rff.hu honlap egyebek között közölte, hogy a kizárólag természetes összetevőkből (zöld és jáva tea) álló termék három különböző, de egymásba fonódó folyamatot szabályoz (tápanyagszükséglet, emésztés, tápanyag felhasználás), s mellékhatások nélkül segít a felesleges kilók leadásában, csökkenti az étvágyat, segítségével a szervezet egyenletesen használja fel az energiát, illetőleg elősegíti a zsírs sejtek energiává alakítását. A kereskedelmi kommunikáció felhívta a fogyasztót, „fogyjon Ön is akár 5 kg-ot egy hónap alatt”, illetőleg közölte, hogy általában 2,5-5 kg közötti fogyás érhető el, de volt, aki 14 kg-tól szabadult meg. A honlap nyújtotta tájékoztatás értelmében az ígért hatást klinikai kísérletek támasztják alá.

Az élelmiszerek, étrend-kiegészítők kereskedelmi kommunikációira irányadó előírások

61. A vizsgálattal érintett termék az étrend-kiegészítők azon kategóriájába tartozik, amelyre az élelmiszerekre vonatkozó általános szabályokat tartalmazó Éltv., továbbá az étrend-kiegészítőkről szóló 37/2004. (IV.26.) EszCsM rendelet, valamint az 1924/2006/EK rendelet különös tájékoztatási szabályokat állapít meg.

62. Ha egy áru élelmiszernek, illetve étrend-kiegészítőnek minősül, akkor az élelmiszerekre, illetőleg az étrend-kiegészítőkre vonatkozó szabályozás alá esik, így meg kell felelnie az adott termék fogyasztók részére történő értékesítésével, az azzal összefüggő kereskedelmi gyakorlatokra irányadó előírásoknak, mindenekelőtt annak, hogy

- betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonság élelmiszernek, illetve étrend-kiegészítőnek nem tulajdonítható,
- tápanyag-összetételre vonatkozó állítás kizárólag a jogszabályi előírások szerint tehető egy élelmiszerral kapcsolatban,
- betegségek kockázatának csökkentésével vagy a gyermekek egészségével és fejlődésével kapcsolatos, egészségre vonatkozó állítás élelmiszerral, étrend-kiegészítővel összefüggésben csak abban az esetben alkalmazható, ha az a jogszabályok szerinti külön eljárásban engedélyezésre kerül,
- nem betegségek kockázatának csökkentésével vagy a gyermekek egészségével és fejlődésével kapcsolatos, egészségre vonatkozó állítás élelmiszer, illetve étrend-kiegészítő vonatkozásában történő alkalmazására csak a jogszabályok, s különösen a 1924/2006/EK rendelet által rögzített feltételek szerint, az azokban megszabott eljárásrend tiszteletben tartásával van lehetőség. A rendelet rendelkezéseiből következően az élelmiszerek vonatkozásában az egészségre vonatkozó állítások generálisan tiltottak, kivéve ha azok a rendeletben meghatározott feltételeknek megfelelnek és az engedélyezett állítások listáján szerepelnek. Vagyis a 10. cikk (1) bekezdésében található tilalom – amely szerint az egészségre vonatkozó állítások élelmiszerek kapcsán történő alkalmazása főszabály szerint tilos – alóli kivétel a rendeletben rögzített konjunktív feltételek teljesülése esetén állapítható meg. Figyelemmel a jelen eljárásban vizsgált kereskedelmi kommunikációkban foglaltakra e körben a Versenytanács
 - utal az 1924/2006/EK rendelet IV. fejezetének 13. cikke (Egészségre vonatkozó állítások, amelyek nem a betegségek kockázatának csökkentésével, illetve a gyermekek fejlődésével és egészségével kapcsolatosak) az (1) bekezdésben kimondja, hogy az egészségre vonatkozó olyan állítások, amelyek az alábbiak leírását vagy említését tartalmazzák: a) a tápanyag vagy egyéb anyag szerepe a növekedésben, fejlődésben és a szervezet működésében; vagy b) pszichés állapot és magatartás; vagy c) a 96/8/EK irányelv sérelme nélkül, a fogyás vagy testtömeg-kontroll, illetve az éhségérzet csökkentése vagy a jóllakottság érzésének növelése, vagy az étrendből hasznosítható energiamennyiség csökkentése, és amelyeket feltüntetnek a (3) bekezdésben meghatározott listán, a 15-18. cikkben megállapított eljárások lefolytatása nélkül is alkalmazhatók, amennyiben i. általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokon alapulnak és ii. az átlagos fogyasztó számára jól érthetőek. A (3) bekezdés értelmében a Bizottság – a tagállamok által a rendelkezésére bocsátott nemzeti listák alapján, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatósággal folytatott konzultációt követően – legkésőbb 2010. január 31-ig elfogadja az engedélyezett állítások közösségi listáját és az állítások alkalmazására vonatkozó valamennyi szükséges feltételt,
 - kiemeli, hogy a 1924/2006/EK rendelet egyes egészségre vonatkozó állítások alkalmazásának korlátozásáról szóló 12. cikkének b) pontja, amelynek értelmében tilos az olyan állítások alkalmazása, amelyek a súlycsökkenés ütemére vagy mértékére utalnak.

Az állítások igazolása

63. Az élelmiszerekre, étrend-kiegészítőkre vonatkozó különös ágazati szabályok kihatással vannak az adott kereskedelmi gyakorlat GVH általi értékelésére, az állítás igazolásának elfogadhatóságára is.

64. A kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát a vállalkozás köteles igazolni (ezt szögezi le az Fttv. 14. §-a is). Az élelmiszerek, étrend-kiegészítők kapcsán alkalmazott, egészségre vonatkozó állítások igazolása a különös ágazati szabályokhoz igazodik, mivel ezen szabályok alapvetően befolyásolják, hogy a jogszerűen alkalmazható állítások igazolásának milyen módon kell megtörténnie.
65. Az élelmiszerekkel, étrend-kiegészítőkkel kapcsolatban alkalmazott állítások vállalkozások általi igazolására a jogszabályi tilalmak, korlátok között kerülhet sor. Egy állítás GVH előtti eljárásban történő igazolása nem vezethet olyan eredményre, amely (következményeit is tekintve) ellentétes a jogi szabályozással. Ennek megfelelően egy, a GVH előtt folyamatban lévő eljárásban az állítások igazolása nem eredményezheti, hogy az élelmiszernek (étrend-kiegészítőnek)
- betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságot lehetne tulajdonítani, s így az erre irányuló bizonyítási kísérlet, a vállalkozás által betervezett bizonyítékok a GVH eljárása szempontjából nem bírnak relevanciával,
 - a jogszabályi előírások megkerülésével lehessen tápanyag-összetételre vonatkozó állítást alkalmazni,
 - betegségek kockázatának csökkentésével vagy a gyermekek egészségével és fejlődésével kapcsolatos, egészségre vonatkozó állítást az engedélyezési eljárás nélkül lehessen jogszerűen alkalmazni, s így a GVH eljárásában az állítás igazolására az adott állítás jogszerű alkalmazását lehetővé tevő engedély szolgál,
 - nem betegségek kockázatának csökkentésével vagy a gyermekek egészségével és fejlődésével kapcsolatos, egészségre vonatkozó állítás lenne alkalmazható a jogszabályok által rögzített feltételek teljesülésének hiányában, a jogszabályokban megszabott eljárásrend tiszteletben tartásának mellőzésével, így a vállalkozásnak a GVH előtti eljárásban az igazolási kötelezettség arra is kiterjed, hogy az állítás alkalmazására a jogszabályi előírásokkal összhangban került sor.

Eljárás alá vont kereskedelmi kommunikációinak az értékelése

66. A jelen esetben az eljárás alá vont a Reduce Fat Fast termék kapcsán a vizsgált kereskedelmi kommunikációiban
- egészségre vonatkozó állításokat alkalmazott, közölve, hogy a termék használata révén a fogyasztó csökkentheti testsúlyát, megszabadítja a szervezetet a felesleges folyadéktól, vízajtó hatása van, felgyorsítja az anyagcserét és a káros salakanyagok távozását, miközben az azt alkalmazó személy nem érez éhségérzetet, csökkenti az étvágyat, szabályozza az ételekből származó energia egyenletes felhasználását, valamint elősegíti a zsírsejtek energiává való átalakulását, segítségével a szervezet egyenletesen használja fel az energiát, illetőleg elősegíti a zsírsejtek energiává alakítását,
 - az egészségre vonatkozó állítások között olyan állításokat is alkalmazott, amelyek a súlycsökkenés ütemére vagy mértékére utaltak.
67. Az előzőekben kifejtettek alapján az eljárás alá vontnak az Fttv. 14. §-a szerinti igazolási kötelezettség keretében
- igazolnia kellett volna, hogy az általa tett, egészségre vonatkozó állítások alkalmazására a vonatkozó jogszabályi előírásokkal összhangban került sor,
 - tiszteletben kellett volna tartania az olyan állítások alkalmazásának tilalmát, amelyek az élelmiszerekkel elérhető a súlycsökkenés ütemére vagy mértékére utalnak.

68. Az eljárás alá vont ugyanakkor csak hivatkozott rá, de nem igazolta, hogy az általa tett, egészségre vonatkozó állítások alkalmazására a vonatkozó jogszabályi előírásokkal összhangban került sor, nem szolgáltatott olyan bizonyítékokkal, amelyek alátámasztanák, hogy a Reduce Fat Fast termékkel kapcsolatos, egészségre vonatkozó állítások megtétele az 1924/2006/EK rendeletnek (ideértve annak átmeneti rendelkezéseit is) megfelelően történt, s ilyen bizonyítékkal a Versenytanács más forrásból sem rendelkezik.
69. Önmagában ez megalapozza a kereskedelmi kommunikációk alkalmazásával megvalósított jogsértés GVH általi megállapíthatóságát, ugyanakkor a Versenytanács arra is utal, hogy az eljárás alá vont által szolgáltatott bizonyítékok egyébként sem támaszthatnák alá az eljárás alá vont által tett állításokat, mert az elsősorban nem a Reduce Fat Fast termékre, hanem az egyes összetevőkre vonatkozó vizsgálatokat ismertető bizonyítékok nem tűnnek alkalmasak arra, hogy igazolják az állítások valóságnak való megfelelését.
70. A Reduce Fat Fast termék révén elérhető súlycsökkenés ütemére, mértékére utaló állítások alkalmazásakor az eljárás alá vont mellőzte annak a 1924/2006/EK rendelet 12. cikkének b) pontjában rögzített egyértelmű tilalom tiszteletben tartását, amelynek értelmében élelmiszer esetén nem tehető az azzal elérhető a súlycsökkenés ütemére vagy mértékére utaló állítás. Amint azt a Versenytanács már a Vj-89/2009. számú határozatában is aláhúzta, az ágazati jogszabályok által tilalmazott, s ezért nyilvánvalóan tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat kapcsán az Fttv. 14. §-a nem bír jelentőséggel, hiszen az állítás még esetleges bizonyítottsága esetén is tilalmazottnak minősülne. A jogszabályba ütköző kereskedelmi gyakorlat nyilvánvalóan és egyértelműen tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak minősül és tilalmazott. Eljárás alá vont ezen magatartásával nem tett eleget a szakmai gondosság követelményének, s kereskedelmi gyakorlata alkalmas volt a fogyasztói magatartás torzítására [Fttv. 3. § (2) bekezdés a) és b) pont].
71. Kiemelendő továbbá, hogy az OÉTI 2005. évi, eljárás alá vont által becsatolt igazolása szerint az OÉTI a „Premier antioxidáns anyagokat tartalmazó étrend-kiegészítő kapszula zöld tea és jáva tea kivonattal” elnevezésű terméket vette 589/2005. számon nyilvántartásba. Az eljárás alá vont azt sem bizonyította, hogy a Premier elnevezésű termék azonos lenne a Reduce Fat Fast készítménnyel. Megjegyzendő továbbá, hogy az OÉTI-hez benyújtott címketerv szerint „az antioxidánsok hozzájárulnak a szervezetünkben zajló káros oxidatív folyamatok gátlásához”, az semmilyen módon sem utal a testsúly csökkentésére való alkalmasságra, az anyagcsere felgyorsítására, a káros salakanyagok eltávolítására stb.

A Versenytanács döntésének összefoglalása

72. Figyelemmel a fentiekre a Versenytanács megállapítja, hogy az eljárás alá vont fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor 2009. júniusa és 2010. októbere között televíziós reklámjaiban, a nyomtatott sajtóban megjelent reklámjaiban, katalógusaiban és a www.rff.hu honlapon a Reduce Fat Fast elnevezésű termék kapcsán azt állította, hogy a termék csökkenti a fogyasztó testsúlyát, megszabadítja a szervezetet a felesleges folyadéktól, vízajtó hatása van, felgyorsítja az anyagcserét és a káros salakanyagok távozását, miközben az azt alkalmazó személy nem érez éhségérzetet, csökkenti az étvágyat, szabályozza az étlekből származó energia egyenletes felhasználását, valamint elősegíti a zsírsavak energiává való átalakulását, segítségével a szervezet egyenletesen használja fel az energiát, illetőleg elősegíti a zsírsavak energiává alakítását. Az eljárás alá vont kereskedelmi gyakorlatával megvalósította az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének bg) és bj) pontját, megsértve az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdését, illetőleg megsértette az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének b) pontját.

73. A Versenytanács megállapítja továbbá, hogy az eljárás alá vont akkor is fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor 2009. júniusa és 2010. októbere között televíziós reklámjaiban, a nyomtatott sajtóban megjelent egyes reklámjaiban, katalógusaiban, plakátjain és a www.rff.hu honlapon a Reduce Fat Fast elnevezésű termék kapcsán a termék révén elérhető súlycsökkenés ütemére, mértékére utaló állításokat tett. Az eljárás alá vont kereskedelmi gyakorlatával – az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdése szerinti tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot megvalósítva – megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdését.
74. A Versenytanács a jogsértéssel érintett időszakot a jogsértő tartalommal bíró kereskedelmi kommunikációk alkalmazására vonatkozó, rendelkezésére álló adatok alapján állapította meg.
75. A jogsértés Tpv. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján történő megállapítása mellett a Versenytanács bírságot szab ki az eljárás alá vonttal szemben a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése alapján, a bírság összegét a Tpv. 78. §-a (3) bekezdésének, illetve a GVH Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2007. számú, a bírság mértékének meghatározásával kapcsolatban kialakult versenytanácsi gyakorlatot rögzítő közleményében (a továbbiakban: Közlemény) foglaltaknak megfelelően meghatározva.
76. A Versenytanács a bírság kiszabása során a jogsértő kereskedelmi kommunikációk alkalmazásával összefüggésben felmerült költségekből indul ki (Vj-56-014/2011. sz. irat).
77. A bírságösszeg vonatkozásában a Versenytanács súlyosító körülményként vette figyelembe, hogy
- az eljárás alá vont a jogsértő kereskedelmi kommunikációk közzététele által lefedett időben – amely elhúzódott (17 hónap) – az érintett termékből jelentős árbevételt ért el (Vj-56-004/2011. és Vj-56-014/2011. sz. iratok), amely a fogyasztói érdeksélem kiterjedtségét, a jogsértés hatását fejezi ki,
 - a jogsértő kereskedelmi kommunikációk közzététele időben elhúzódott (17 hónap),
 - a jogsértő magatartással megcélzott, illetve elért fogyasztói kör az átlagosnál sérülékenyebb, kiszolgáltatott csoportnak tekinthető,
 - az érintett termék bizalmi jellegűnek minősül,
 - az eljárás alá vont magatartása súlyosan felróható, nem éri el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét, nem felel meg a társadalom értékítéletének; az eljárás alá vont elismerte, hogy a termék nem szerepel az OÉTI listán (a csatolt igazolás más termékre vonatkozik), az összetevőivel kapcsolatos állításokkal pedig túlterjeszkedett azokon az állításokon, melyek az OÉTI lista alapján a termékkel kapcsolatban tehetők.
78. Enyhítő körülményt a Versenytanács nem azonosított.
79. Az eljáró versenytanács nem vette figyelembe enyhítő körülményként az eljárás alá vont adatszolgáltatás keretében megvalósuló együttműködő magatartását, mivel az nem haladta meg azt a mértéket, amelyre az eljárás alá vontnak a jogszabály alapján kötelezettsége volt.
80. Az eljáró versenytanács nem tudott figyelemmel lenni arra sem, hogy az eljárás alá vont szerint a termék értékesítéséből származó árbevétel a vállalkozás éves árbevételéhez képest nem jelentős, mivel a termék értékesítéséből származó árbevétel önmagában

jelentősnek mondható (több száz-milliós nagyságrendű). Eljárás alá vont arra is utalt, hogy értékesítési csatornája kisebb piaci részt, és kisebb forgalmat biztosít számára, mint a hasonló termékek kiskereskedelmében élen járó üzletláncok boltjai, a kifogásolt kommunikációból így relatíve kevés előnye származhatott – ezen körülményt ugyanakkor a Versenytanács ugyancsak nem látta figyelembe vehetőnek az érintett termékkel elért árbevétel figyelembe vételén túl.

81. A Versenytanács mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

VIII. Egyéb kérdések

82. Az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdése alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a Gazdasági Versenyhivatal jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas.

83. Az Fttv. 11. §-ának (1) bekezdése értelmében a 10. § alkalmazásában a gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál - a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak figyelembevételével - a következő szempontok irányadóak: a) az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközének jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére, vagy b) a jogsértésért felelős vállalkozás mérete a nettó árbevétel nagysága alapján.

84. Az Fttv. 11. §-ának (2) bekezdése szerint a gazdasági verseny érdemi érintettsége minden egyéb körülményre tekintet nélkül fennáll, ha a) a kereskedelmi gyakorlat országos műsorszolgáltatást végző műsorszolgáltatón keresztül valósul meg, b) a kereskedelmi gyakorlat országos terjesztésű időszakos lap vagy legalább három megyében terjesztett napilap útján valósul meg, c) a fogyasztók közvetlen megkeresésének módszerével végzett kereskedelmi gyakorlat legalább három megye fogyasztói felé irányul, vagy d) az áru eladásának helyén alkalmazott eladásösztönző kereskedelmi gyakorlat legalább három megyében megszervezésre kerül.

85. A Versenytanács megállapította a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörének jelen ügybeni fennálltát. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat alkalmas volt a gazdasági verseny érdemi befolyásolására, tekintettel arra, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlat részben országos műsorszolgáltatást végző műsorszolgáltató és országos terjesztésű időszakos lapok útján valósult meg.

86. Az Éltv. 25. §-ának (3) bekezdése szerint a 10. §-ának (2)-(4) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén az eljárás lefolytatására a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben meghatározott hatóság jogosult az ott meghatározott szabályok szerint azzal, hogy a végső fogyasztó az Fttv. alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.

87. Az Fttv. 17. §-ának (1) bekezdése szerint az e törvényben meghatározott hatóság jár el az e törvény szerinti eljárásban akkor is, ha külön törvény, illetve az annak végrehajtására kiadott jogszabály vagy az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa fogyasztókkal szembeni kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó rendelkezésének megsértése tekintetében külön törvény így rendelkezik. Az ilyen eljárásban az eljáró hatóság vizsgálja mind az e törvény, mind pedig a külön törvény, illetve az annak végrehajtására kiadott

jogszabály, illetve az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa fogyasztókkal szembeni kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó rendelkezéseinek megsértését.

88. Az Éltv. 25. §-ának (3) bekezdése értelmében az Éltv. 10. §-ának (2)-(4) bekezdésének megsértése esetén is a gazdasági verseny Fttv. szerinti érdemi érintettségének megállapíthatóságát kell vizsgálni, amely az előzőekben kifejtettek szerint már megállapításra került, s így a GVH határhőre a jelen versenyfelügyeleti eljárásban az Éltv. vonatkozásában is fennáll.
89. A Ket. 171. § (4) bekezdése alapján a jelen eljárásban alkalmazandó Ket. 132. §-ának (1) bekezdés a) pontja szerint a kötelezett késedelmi pótlékot köteles fizetni, ha a pénzfizetési kötelezettségének határidőre nem tett eleget. A (2) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. Ennek ellentételezéseként a Tpvt. jelen eljárásban alkalmazandó 83. §-ának (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha az eljáró versenytanács határozata jogszabályt sértett és ennek következtében az ügyfélnek igénye keletkezik a bírság visszatérítésére, a visszatérítendő összeg után a mindenkorij jegybanki alapkamat kétszeres összegének megfelelő kamatot is meg kell téríteni.
90. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását. E tekintetben a Tpvt. 95/B. § (3) bekezdése alapján a Módtv. 20-22. §-ával megállapított, 2012. február 1-jétől hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni a hatálybalépéskor még meg nem indult végrehajtási eljárásokra is. Mindezek alapján a Versenytanács tájékoztatja a kötelezettet, hogy a teljesítési határidőben meg nem fizetett bírság, valamint a meg nem fizetett késedelmi pótlék behajtása iránt a Tpvt. 90/A. §-ának (1) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal a végrehajtási eljárás megindítását követően haladéktalanul megkeresi az adóhatóságot.
91. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 83. §-ának (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2012. június 8.

dr. Dobos Gergely sk.
előadó versenytanácsstag

dr. Miks Anna sk.
versenytanácsstag

Pál Tamás sk.
versenytanácsstag